

Poznań, 17 grudnia 2024 r.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

NP-II.4131.1.342.2024.4

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, ze zm.)

orzekam

nieważność zwrotów: „pod rygorem odpowiedzialności karnej,” zawartych w załącznikach nr 1 i nr 2 do załącznika do uchwały nr VIII/86/2024 Rady Miejskiej Koła z dnia 27 listopada 2024 r. w sprawie określenia zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości nagród i wyróżnień dla zawodników i trenerów za osiągnięte wyniki sportowe we współzawodnictwie międzynarodowym i krajowym - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 27 listopada 2024 r. Rada Miejska Koła podjęła uchwałę nr VIII/86/2024 w sprawie określenia zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości nagród i wyróżnień dla zawodników i trenerów za osiągnięte wyniki sportowe we współzawodnictwie międzynarodowym i krajowym, zwaną dalej „uchwałą”.

Uchwałę podjęto na podstawie: „art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 i 1572) i art. 31 ust. 3 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 roku o sporcie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1488)”.

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu 28 listopada 2024 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Podstawę prawną podjętej uchwały stanowi przepis art. 31 ust. 3 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1488), zwanej dalej „ustawą”, zgodnie z którym: „Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa, w drodze uchwały, szczegółowe zasady, tryb przyznawania i pozbawiania oraz rodzaje i wysokość stypendiów sportowych, nagród

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań, tel. 61-854-14-51, fax. 61-854-18-36

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: np@poznan.uw.gov.pl

www.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117

i wyróżnień, o których mowa w ust. 1 i 2, biorąc pod uwagę znaczenie danego sportu dla tej jednostki samorządu terytorialnego oraz osiągnięty wynik sportowy”. Wyjaśnić należy, że w myśl art. 31 ust. 1 ustawy „Jednostki samorządu terytorialnego mogą ustanawiać i finansować okresowe stypendia sportowe oraz nagrody i wyróżnienia dla osób fizycznych za osiągnięte wyniki sportowe”. Z kolei art. 31 ust. 2 ustawy przewiduje, że: „Stypendia lub nagrody dla trenerów prowadzących szkolenie zawodników osiągających wysokie wyniki sportowe w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub w krajowym współzawodnictwie sportowym mogą być przyznawane przez jednostki samorządu terytorialnego i finansowane z budżetu tych jednostek”.

Uchwała podjęta na podstawie art. 31 ust. 3 ustawy stanowi akt prawa miejscowego. Zgodnie z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, ze zm.) organy samorządu terytorialnego ustanawiają akty prawa miejscowego na podstawie i w granicach ustaw. Z kolei przepis art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej obliguje organy władzy publicznej do działania na podstawie i w granicach prawa. Zasada praworządności wyrażona w art. 7 w związku z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wymaga, żeby materia regulowana wydanym aktem normatywnym wynikała z upoważnienia ustawowego i nie przekraczała zakresu tego upoważnienia. Każde unormowanie wykraczające poza udzielone upoważnienie jest naruszeniem normy upoważniającej i zarazem naruszeniem konstytucyjnych warunków legalności aktu prawa miejscowego wydanego na podstawie upoważnienia ustawowego (por. wyrok NSA z 14 grudnia 2011 r., II OSK 2058/11; CBOSA). Zakres upoważnienia musi być zawsze ustalany przez pryzmat zasad demokratycznego państwa prawnego, działania w granicach i na podstawie prawa oraz innych przepisów regulujących daną dziedzinę. Przy ocenie aktu prawa miejscowego należy mieć zatem na względzie, że akt ten nie może naruszać nie tylko regulacji ustawy zawierającej delegację do jego ustanowienia, ale również przepisów Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych ustaw pozostających w pośrednim lub bezpośrednim związku z regulowaną materią.

Mocą badanej uchwały Rada Miejska Koła ustanowiła „nagrodę sportową i wyróżnienie dla zawodników oraz trenerów, którzy osiągnęli wyniki sportowe we współzawodnictwie międzynarodowym lub krajowym” (§ 1 uchwały). Nadto rada określiła „Regulamin przyznawania i pozbawiania nagród i wyróżnień Gminy Miejskiej Koła za osiągnięte wyniki sportowe we współzawodnictwie międzynarodowym lub krajowym, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały” (§ 2 uchwały), zwany dalej „Regulaminem”.

W załączniku nr 1 do Regulaminu rada ustaliła wzór wniosku do Burmistrza Miasta Koła o przyznanie nagrody/wyróżnienia dla zawodnika za osiągnięte wyniki sportowe. Z kolei załącznik nr 2 do Regulaminu określa wzór wniosku o przyznanie przedmiotowej nagrody/wyróżnienia dla trenera. W obu tych wzorach zawarto oświadczenie o następującej treści: „Oświadczam, pod rygorem odpowiedzialności karnej, że podane we wniosku dane są zgodne ze stanem faktycznym”.

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań, tel. 61-854-14-51, fax. 61-854-18-36

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: np@poznan.uw.gov.pl

www.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117

W ocenie organu nadzoru, zamieszczenie w uchwale powyższych oświadczeń pod rygorem odpowiedzialności karnej zostało dokonane przez Radę Miasta Koła bez podstawy prawnej. W zakresie normy kompetencyjnej wynikającej z art. 31 ust. 3 ustawy nie mieści się, zdaniem organu nadzoru, upoważnienie do stanowienia przepisów dotyczących odpowiedzialności karnej, w tym odpowiedzialności za składanie fałszywych oświadczeń.

Wyjaśnić w tym miejscu należy, że odpowiedzialność karna za składanie fałszywych: zeznań, opinii, ekspertyz lub tłumaczeń, a także oświadczeń przewidziana została w art. 233 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17, ze zm.), zwanej dalej „Kodeksem karnym”. Podkreślić należy, że przestępstwa fałszywych zeznań można dopuścić się w postępowaniu sądowym albo też w innym postępowaniu, przy czym ustawodawca wymaga, by było to postępowanie prowadzone na podstawie ustawy.

Ustawodawca w art. 233 § 6 Kodeksu karnego rozciąga odpowiedzialność za składanie fałszywych zeznań również na składanie fałszywych oświadczeń przyjmując, że: „Przepisy § 1-3 oraz 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej”. W uzasadnieniu wyroku WSA w Kielcach z 25 października 2012 r. (I SA/Ke 506/12; CBOSA) stwierdzono: „Jeżeli ustawodawca zamierza nadać wymaganym oświadczeniom składanym przez zainteresowane podmioty rygor odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń (zeznań), to rygor ten wprowadza wprost do ustawy i dopiero wówczas, w razie przeniesienia kompetencji do określenia przez organ samorządu wzoru informacji i deklaracji, winien przewidzieć w treści upoważnienia wymóg pouczenia o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń (zeznań)”. Takiego upoważnienia nie może kreować akt rangi podustawowej (por. wyrok NSA z 11 lipca 2017 r., II FSK 1219/17; CBOSA).

Ustawodawca, upoważniając mocą art. 31 ust. 3 ustawy organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego do określenia szczegółowych zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień, o których mowa w art. 31 ust. 1 i 2 ustawy, nie przewidział możliwości odbierania w przedmiotowym postępowaniu jakichkolwiek oświadczeń pod rygorem odpowiedzialności karnej. W niniejszej sprawie brak jest zatem podstaw prawnych do ustanowienia takiej odpowiedzialności w drodze aktu prawa miejscowego.

Powyższe uzasadnia stwierdzenie nieważności wadliwych zwrotów: „pod rygorem odpowiedzialności karnej,” zawartych w załącznikach nr 1 i nr 2 do Regulaminu, jako podjętych z istotnym naruszeniem prawa, tj. art. 31 ust. 3 ustawy w związku z art. 233 § 6 Kodeksu karnego.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w sentencji.

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań, tel. 61-854-14-51, fax. 61-854-18-36

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: np@poznan.uw.gov.pl

www.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
/-/ Agata Sobczyk
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:
Rada Miejska Koła
Burmistrz Miasta Koła

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań, tel. 61-854-14-51, fax. 61-854-18-36

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: np@poznan.uw.gov.pl

www.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117